

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/13/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012200778
Dátum vydania rozhodnutia:	11.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012200778.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa JUDr. K. P., bytom I., Česká republika, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.03.2012, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Scud/35/2012-47 zo dňa 16. októbra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Scud/35/2012-47 zo dňa 16. októbra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.03.2012, ktorým odporkyňa podľa § 112 ods.2 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a čl. 20 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení odňala navrhovateľovi od 1. apríla 2012 starobný dôchodok, nakoľko podľa rozsudku Krajského súdu Brno zo dňa 31. mája 2011 na posudzovanie nároku na dôchodkovú dávku a jej priznanie je príslušná Česká správa sociálneho zabezpečenia Praha. Po podaní opravného prostriedku odporkyňa vydala dňa 10. septembra 2012 zmenové rozhodnutie, ktorým doplnila výrokovú časť rozhodnutia o uvedenie § 259 zákona č. 461/2003 Z. z o sociálnom poistení a § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a zmenila časť odôvodnenia.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia po citácii relevantných právnych predpisov uviedol, že v preskúmvanej veci zistil, že rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX zo dňa 13. marca 2009 odporkyňa podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a podľa § 259 ods. 1 a § 261 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z.z. priznala navrhovateľovi od 1. apríla 2005 starobný dôchodok v sume 10 022 Sk mesačne, ktorý bol

postupne valorizovaný, od 1. januára 2009 na sumu 458,00 eur mesačne. Podaním zn. XXX XXX XXX/XXX zo dňa 15.02.2012 Česká práva sociálneho zabezpečenia Praha požiadala odporkyňu o zastavenie výplaty starobného dôchodku navrhovateľa, nakoľko na základe rozsudku Krajského súdu v Brne zo dňa 31.05.2011 č. j. 22 Ad 33/2011-65 došlo k zrušeniu rozhodnutia Českej správy sociálneho zabezpečenia Praha zo dňa 10.07.2009 pre nezákonnosť z dôvodu chybného posúdenie príslušnosti na zhodnotenie doby zabezpečenia získanej pred 1.1.1993 na území Českej a Slovenskej federatívnej republiky podľa článku 16 Správnej dohody o vykonávaní Zmluvy medzi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálnom zabezpečení. Z citovaného rozsudku Krajského súdu v Brne vyplýva, že pre určenie príslušnosti nositeľa poistenia na hodnotenie dôb získaných pred dňom rozdelenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky stanoví čl. 20 Zmluvy kritérium sídla zamestnávateľa ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky alebo naposledy pred týmto dňom a podľa čl. 16 Dohody sa potom za zamestnávateľa pre účely článku 20 Zmluvy považuje OSSZ, ktorej bola táto osoba povinná odvádzať poistenie na nemocenské a dôchodkové poistenie, čo je v prípade navrhovateľa OSSZ Břeclav. Dňa 22.03.2012 bolo odporkyni doručené rozhodnutie Českej správy sociálneho zabezpečenia Praha č. j. XXX XXX XXXX-XXX zo dňa 14.03.2012, ktorým realizovala rozhodnutie súdu a upravila navrhovateľovi podľa § 56 ods. 1 písm. b/ zákona č. 155/1995 Zb. o dôchodkovom poistení od 01.04.2008 starobný dôchodok priznaný podľa § 29 písm. a/ zákona o dôchodkovom poistení v sume 15 020 Kč mesačne, postupne zvýšený na sumu 16 952 Kč mesačne od januára 2012. Odporkyňa preto preskúmaným rozhodnutím odňala navrhovateľovi od 1. apríla 2012 starobný dôchodok.

Súd dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný, pretože odporkyňa vzhľadom na uvedené postupovala správne, keď navrhovateľovi odňala starobný dôchodok a preto napadnuté rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 12. marca 2012 v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 10. septembra 2012 podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyni trovy konania neprislúchajú.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že správny orgán, ani súd neposúdili námietky navrhovateľa, že nebol dôvod uplatňovať Zmluvu medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení, ani uplatňovať predpisy Európskej únie, pričom má za to, že správny orgán aj súd aplikovali nesprávnu právnu úpravu, pretože podmienky nároku na starobný dôchodok splnil pred vstupom ČR a SR do EÚ. Navyše nebola zohľadnená skutočnosť, že aplikovaná právna úprava mala byť použitá len za predpokladu, že je pre príjemcu výhodnejšia. Zdôraznil, že splnil podmienky pre priznanie nároku plného starobného dôchodku v SR, preto skutočnosť, že sa k 19.6.1992 presťahoval do ČR, nemôže mať vplyv na jeho nárok na „slovenský“ dôchodok. Poukázal na rozhodnutie pléna ÚS ČR sp. zn. 4/06 z 20.03.2007, ako aj nález sp. zn. II ÚS 405/02, v ktorom je vyjadrený názor, že Zmluva medzi ČR a SR o sociálnom zabezpečení nie je súčasťou ústavného poriadku a nemožno prijať aplikáciu jej ustanovení, ktorá by mala za následok stav, ktorý nie je v súlade s ústavou alebo Listinou základných práv a slobôd. Má za to, že tento právny názor platí aj pre daný prípad, preto vo vzťahu medzi ním a odporkyňou by sa mal navrátiť stav platný do 31.03.2012, teda doplatiť a vyplácať valorizovaný starobný dôchodok na základe rozhodnutia zo dňa 13.03.2009.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Dôvody, ktoré navrhovateľ uvádza v odvolaní, považuje odporkyňa za neopodstatnené. Odporkyňa má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť jej preskúmaného rozhodnutia.

Odporkyňa trvá na tom, že postupovala v súlade s čl. 20 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení a § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Rovnako trvá na tom, že spôsob posudzovania nároku na starobný dôchodok, ktorý žiada

navrhovateľ, nie je v súlade s medzinárodnými právnymi predpismi ani vnútroštátnymi právnymi predpismi o sociálnom poistení (zabezpečení).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť. Podľa § 250ja ods. 2 O.s.p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 16.10.2013. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariadovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 11.02.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal aj napadnuté rozhodnutie a postup odporkyne o odňatí starobného dôchodku navrhovateľovi. V danej veci odvolací súd posudzoval najmä otázku, či odporkyňa svojim procesným postupom dostatočne zistila skutočný stav veci, ktorý bol podkladom na vydanie rozhodnutia, a či sa krajský súd v rozhodnutí vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami navrhovateľa.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. V uvedenom prípade je najvyšší súd toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, vychádza z logického a správneho právneho posúdenia danej veci a cituje všetky relevantné právne predpisy, a preto odvolaciu súdu nezostalo nič iné, ako len v celom rozsahu konštatovať správnosť dôvodov, z ktorých krajský súd pri posúdení danej veci vychádzal, pričom odvolací súd pre zdôraznenie správnosti doplnia svoje stanovisko k relevantným odvolacím dôvodom.

Podstatou odvolania je námietka navrhovateľa, že v jeho prípade nemala byť aplikovaná Zmluva medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení, čo podporil právnym názorom Ústavného súdu Českej republiky. Odhliadnuc od skutočnosti, že právny názor vyslovený v náleze Ústavného súdu Českej republiky nemôže byť záväzný pre súdy v Slovenskej republike, v prejednávannej veci je právne relevantný už citovaný rozsudok Krajského súdu v Brne 22Ad 33/2011-65 zo dňa 31. mája 2011, ktorý bol vydaný v právnej veci žalobcu - JUDr. K. P. proti žalovanej Českej správe sociálneho zabezpečenia o starobnom dôchodku a ktorým bolo zrušené rozhodnutie Českej správy sociálneho zabezpečenia č. j. XXX XXX XXXX-XXX zo dňa 10.07.2009 o priznaní starobného dôchodku navrhovateľovi a vec jej bola vrátená na ďalšie konanie (a tým aj na nové rozhodnutie). Z tohto súdneho rozhodnutia vyplýva, že dôvodom zrušenia rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku bolo nesprávne posúdenie príslušnosti na hodnotenie doby zabezpečenia získanej pred 01.01.1993 na území ČSFR podľa čl. 16 Správnej dohody o vykonávaní Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení. Rozhodnutie vychádza zo záväzného právneho názoru Najvyššieho správneho súdu ČR zo dňa 4. mája 2011, č. j. 3 Ads 17/2011-53 v tejto veci, podľa ktorého pre posúdenie príslušnosti na hodnotenie dôb získaných pred 01.01.1993 nie je rozhodujúce, komu bolo poistné odvádzané, ale komu malo byť poistné odvádzané, čo bola v danom prípade Okresná správa sociálneho zabezpečenia Břeclav (vychádzajúc z trvalého pobytu žalobcu na území Českej republiky), a tento záver napokon korešpondoval s argumentáciou žalobcu v konaní pred Krajským súdom v Brne.

Ako bolo uvedené, odporkyňa vo svetle nových skutočností nesprávne rozhodla o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok, pretože Sociálna poisťovňa nebola a nie je za daných okolností oprávnená o takejto žiadosti rozhodovať; navrhovateľovi bol rozhodnutím Českej správy sociálneho zabezpečenia č.j. XXX XXX XXXX-XXX zo dňa 14.03.2012 priznaný starobný dôchodok so zohľadnením celého

obdobia jeho poistenia a týmto rozhodnutím bol realizovaný rozsudok Krajského súdu v Brne zo dňa 31.05.2011 č. j. 22Ad 33/2011-65.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.